

PHSR

1. časť Úvod

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je základný programový a výkonný dokument, spracovaný za účelom riešenia súčasných závažných ekonomických a sociálnych problémov za efektívneho využitia všetkých zložiek jeho miestneho potenciálu (ekonomického, prírodného i demografického), ktorý bol robený v súčinnosti s Plánom rozvoja Prešovského samosprávneho kraja a Národného operačného plánu.

Je strednodobým strategickým dokumentom.

Obec je súčasťou Prešovského kraja, ktorý je prioritným regiónom na základe uznesenia vlády SR č.923/1999 a na základe trvalé nepriaznivých ekonomických výsledkov. Sú to predovšetkým:

- nízka úroveň hrubého domáceho produktu, ktorý v prepočet na jedného obyvateľa zaostáva za priemerom v SR,
- miera nezamestnanosti,
- výrazná disproporcía v regióne,
- zaostávanie technickej infraštruktúry.

Poslaním Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len Plán rozvoja) je navrhnuť systematickú a funkčnú trvalú rozvojovú stratégiu zameranú na realizáciu sociálneho a ekonomického rozvoja obce pri využití vnútorných finančných zdrojov a štrukturálnych fondov EÚ. Má logickú štruktúru, keď na základe vykonanej analýzy formuluje ciele a stratégiu ďalšieho rozvoja obce.

Plán rozvoja obce pozostáva z nasledujúcich častí:

- sociálno-ekonomickej analýzy obce a identifikácie možností rozvoja formou súhrnnej analýzy,
- stratégiu rozvoja jej priorít a opatrení potrebných na ich naplnenie,
- finančného zabezpečenia,
- organizačného zabezpečenia realizácie Plánu rozvoja obce.

Súhrnnou analýzou i strategickou časťou sa prelínajú globálne i špecifické ciele, ktoré sú rozpracované do konkrétnych opatrení.

Prvá analytická časť dokumentu obsahuje popis obce s jej základnými geografickými údajmi a hlavnými socioekonomickými charakteristikami, ktoré charakterizujú dynamiku sociálneho a ekonomického rozvoja obce. Súčasťou je súhrnná analýza rozvojového potenciálu, ktorá v rámci globálnych a špecifických cieľov, ako aj silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození dáva súhrnný pohľad na reálnu situáciu obce a jej rozvojové možnosti.

Druhá hlavná časť dokumentu je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný alebo rozvojový charakter. Stabilizačné ciele a súvisiace opatrenia sú zamerané na riešenie súčasného nepriaznivého až kritického stavu v jednotlivých oblastiach tak, aby nedošlo k ďalšiemu prehĺbovaniu jestvujúcich problémov s termínom realizácie v rokoch 2005 až 2006. Opatrenia viažuce sa na rozvojové ciele sú zamerané na aktivizáciu vnútorných potenciálov v obci a na podporu ich dlhodobého rozvoja až do roku 2020.

Finančné zabezpečenie hovorí o zdrojoch financovania, ktoré sú vnútorné (štátne a súkromné) a zdroje EÚ.

Z analýzy sociálno-ekonomickej situácie obce vyplynuli nasledovne rozhodujúce silné stránky:

- výhodná geografická poloha obce v rámci regiónu Prešov a Prešovského kraja,
- dobré prírodné podmienky,

- poľnohospodárstvo pre pestovanie klasických plodín, chov dobytka, rozvoj poľnohospodárskej výroby,
- priaznivá demografická štruktúra obyvateľstva, vyjadrená v podiele v predproduktívnej a produktívnej zložky, i vo výške prirodzeného prírastku obyvateľstva,
- kvalifikovaná pracovná sila vyhovujúca súčasnej úrovni hospodárstva v obci,
- výhodná poloha obce v nadregionálnom záujme pre rozvoj cestovného ruchu, turistiky a agroturistiky (Vysoké Tatry),
- podmienky pre vznik liečebno – kúpeľnej funkcie sídla / klimatické kúpele/, s možnosťou priemerného rekreačného využitia územia,
- voľné plochy pre rozvoj drobného priemyslu a zavádzanie nových výrobných odborov, výstavba IBV, zóny oddychu, športový areál,
- kladný prístup predstaviteľov samosprávy, štátnej správy, tretieho sektora k rozvojovým aktivitám v obci.

Určujúcimi slabými stránkami obce sú:

- nevyhovujúca technická infraštruktúra najmä dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov,
- nedostatočne využité dané prostredie pre cestovný ruch a turistiku, agroturistiku,
- nevyhovujúca kvalita cestnej siete obecného významu ciest samosprávneho kraja,
- nedostatok voľných finančných zdrojov pre rozvoj.

V dôsledku závažných slabých stránok a nedostatočného akceleračného vplyvu silných stránok na sociálno-ekonomický rozvoj, obec nie je schopná vlastnými silami riešiť výrazné problémy a pre realizáciu hlavného cieľa i rozvojovej stratégie je potrebná pomoc štátu i EÚ.

Vychádzajúc zo záverov analýzy sociálno-ekonomickej situácie dlhodobým cieľom rozvoja obce je harmonický vyvážený a trvalo udržateľný rozvoj územia, využitím hospodárskeho, demografického a prírodného potenciálu obce. Hlavným cieľom je zastaviť pokles hospodárskej a sociálnej úrovne obce do roku 2006 a postupne zabezpečiť jej rast s cieľom dosiahnuť úroveň ostatných vyspelejších obcí Slovenska.

Plnením hlavného cieľa sa dosiahne rozvoj ekonomického potenciálu a ľudských zdrojov, ktoré sú podmienkou pre zastavenie a postupné znižovanie vysokej miery nezamestnanosti v obci a odstránenie existujúcich disparít.

Realizáciou opatrení, ktoré sú rozpracované v strategickej časti materiálu, konkrétnych projektov, ako aj súvisiacich kľúčových aktivít sa zabezpečí najmä:

A: v oblasti ekonomického rastu

- zvýšenie ekonomickej výkonnosti obce,
- rozvoj malého a stredného podnikania,
- zvýšenie konkurencie schopnosti,
- zvyšovanie produktívneho potenciálu.

B: v oblasti zamestnanosti

- zvýšenie zamestnanosti medziročne o 2 % vytváraním efektívnych pracovných miest v súlade s požiadavkami trhu práce, čím sa dosiahne zníženie nezamestnanosti v obci.

C: v oblasti zlepšenia vybavenosti obce a životného prostredia

- vybudovanie chýbajúcej infraštruktúry na úroveň porovnateľnú s priemerom v SR, výstavba dopravnej infraštruktúry,
- rozvoj sociálnej infraštruktúry a tretieho sektora v súlade s trendmi EÚ,
- rozvoj podnikateľského prostredia a súvisiacej infraštruktúry,
- rozvoj cestovného ruchu.

D: v oblasti rastu životnej úrovne

- zlepšenie dôchodkovej situácie občanov v obci,
- zlepšenie kvality života obyvateľov obce,
- rozvoj ľudských zdrojov.

Plán rozvoja obce bol spracovaný na základe poznatkov regionálnych odborníkov a miestnych autorít, ktorí najlepšie poznajú problémy, potreby a rozvojové potenciály obce. Spôsob spracovania umožnil všetkým zainteresovaným partnerom vysokú mieru spoluúčasti na programovej stratégii sociálno-ekonomického rozvoja obce.

Tento plán bude prínosom pre rozvoj odborných kapacít v záujme efektívneho absorbovania domácich prostriedkov ako aj prostriedkov poskytnutých v rámci štrukturálnych fondov EÚ. Na Plán hospodárskeho rozvoja obce budú nadväzovať konkrétne projekty, ktorých realizáciou sa dosiahne naplnenie vytýčených cieľov. Výber projektov podľa štatútu bude zabezpečovať regionálny riadiaci a monitorovací výbor v súlade s kritériami a strategickými cieľmi regiónu Východ.

Zatvoriť okno